

90 MIN LEKTIONENS GÅNG

Aktivitet 1: Flyktingens historia

Skolbesökarna presenterar sig kort och berättar sin egen historia. Eleverna informeras att det finns tid i slutet på lektionen att svara på frågor som uppstår under lektionen och att de får ställa vilka frågor som helst om Somalia eller flyktingskap.

Om du inte använder dej av en skolbesökare, kan du visa eleverna den här videon om skolbesökarens historia (med svensk textning):
<https://youtu.be/Ulj0DIwhCoU>

Om det finns barn i gruppen som själv har en flyktingbakgrund, bör detta beaktas när man planerar lektionen och diskuterar temat, så att barnet med flyktingbakgrund inte hamnar i rollen som flykting i övningarna.

Aktivitet 2: Varför blir en människa flykting?

Be eleverna skriva en definition av de skuggade orden på ett papper eller fundera i grupper vad de tycker att orden betyder. Till slut går man igenom svaren med grupperna. Man ger inte ett specifikt svar som definition på orden, utan orden är avsedda att väcka tankar om dagens tema.

Flykting: En flykting har flytt från sitt land på grund av krig, oro eller kränkningar av mänskliga rättigheter och beviljats asyl i värdlandet. Inte alla som anländer till Finland får status som asylsökande, utan en del av dem skickas tillbaka till sitt hemland.

Afrikas horn: Djibouti, Etiopien, Eritrea och Somalia kallas Afrikas horn eftersom de bildar ett hornformat område i nordöstra Afrika.

Utvecklingssamarbete: Till exempel samarbete mellan stater, organisationer eller skolor för att öka människors välbefinnande i fattiga länder och rättvisa i världen. Utvecklingssamarbete finansieras till exempel med skattepengar från rika länder eller donationer från organisationer.

Torka: Torka uppstår när nederbörden är konsekvent under genomsnittet. Vissa områden är naturligt mycket torra, så det kan vara normalt att det bara regnar en gång om året men livet kan också bli riktigt svårt om regnen uteblir. Därför betyder torka olika saker i olika områden. Klimatförändringen förvärrar torkan men den kan också bekämpas genom att plantera växter eller minska vedbränningen.

Krig: Krig kan vara en väpnad konfrontation mellan länder. Idag sker dock fler och fler krig inom stater som konflikter mellan olika grupper. Många tvingas lämna sina hem, det kanske inte är möjligt att utföra sitt arbete och barn kanske inte kan gå i skolan. Hela staten kan sluta att fungera och inte längre kunna ge säkerhet för sina invånare. Miljöproblem och fattigdom förvärras också, skolor, vägar och hus förstörs och de här spåren är synliga i samhället och i människors liv under lång tid. Konflikter har ofta en bakgrundsorsak i fattigdom, så krig kan förhindras genom utvecklingsbistånd eller genom att tackla till exempel torka och andra miljöproblem.

Slutligen kan du fråga eleverna hur många flyktingar de tror att det finns i världen.

Svaret är 70,8 miljoner, varav de flesta bor i sitt eget land. Det finns cirka 29 miljoner flyktingar som har flytt utomlands, de flesta från Afghanistan, Syrien och Sydsudan.

Aktivitet 3: Stillbilds övning

Eleverna delas in i fem grupper, som alla får varsin berättelse att läsa. Berättelserna finns i slutet av de här instruktionerna. När varje grupp anser att de har besvarat frågan tillräckligt bra bland dem, gör de 2-3 stillbilder av berättelsen, som en gruppmedlem presenterar för de andra i klassen. I stillbilden placerar eleverna i gruppen sig som en staty eller en pausad scen i berättelsen och försöker framställa sin roll med sina ansiktsuttryck och kroppsställningar.

Skolbesökaren / läraren intervjuar också människorna i bilden om deras tankar och känslor. Exempel på lämpliga frågor är:

- Hurudana människor är involverade i dessa saker?
- Vilka alternativ har de att delta i händelseförloppet?
- Vilka motiv (bakgrundsskäl) styr deras val?

Slutligen skakas rollerna bort och eleverna uppmanas att hoppa på plats, det vill säga att hoppa ut ur rollen tillbaka in i sina egna liv.

Aktivitet 4: Frågor och feedback

Slutligen kan eleverna ställa sina frågor till skolbesökarna och de ombeds lämna in kort feedback om besöket på klisterlappar eller pappersbitar genom att svara på följande frågor:

- 1) Vad var det bästa med timmen?
- 2) Vad lärde du dig?
- 3) Vad saknade du i lektionen?

Ta bild på feedbacken och skicka den till vår projektkoordinator. Vi använder all feedback för att utveckla och rapportera om skolbesöken.

Skicka elevernas feedback åt vår
projektkoordinator
Bashe
bashe.ali@somaliaverkosto.fi

Aktivitet 5: Avslutningsvideo

Till slut visas eleverna en videoberättelse om vad man kan uppnå med utvecklingssamarbete.

Videon (med svensk textning) hittar du
här:
[https://youtu.be/qY-
CnD4B2S4](https://youtu.be/qY-CnD4B2S4)

BILAGA: Berättelserna till stillbilds övningen**Osmans historia**

2011 drabbades Somalia av en allvarlig torka. Ett år efter att FN hade förklarat hungersnöd i regionen hade 9-åriga Osmans familj fortfarande stora svårigheter att hitta mat. När torkan dödade deras boskap måste familjen flytta längre söderut i Somalia till ett läger för internflyktingar. Osman började arbeta i staden som skoputsare för att hjälpa familjen att få mera inkomst. Mamman tjänade en liten slant genom att arbeta med att samla sopor. Lyckligtvis ordnade Unicef och andra organisationer mat och tältboende för familjen på lägret. Till att börja med hade Osman inte tid att gå i skola, men nu studerar han på flyktinglägrets skola några timmar i veckan.

Abdelwahabs historia

Abdelwahab, som är 13 år, bor i ett flyktingläger i kuststaden Bossason tillsammans med sin mamma, fyra systrar och två bröder. Familjens pappa har dött och mamman försörjer familjen genom att samla sopor. Abdelwahabs två bröder och två systrar går i skola. Abdelwahab gick i skolan tidigare men var tvungen att lämna den för att hjälpa att försörja familjen.

Abdelwahab arbetar som skoputsare i staden. En dag kom några män för att polera skorna. De var pirater och frågade om Abdelwahab skulle vilja arbeta för dem. Abdelwahab vägrade för att han inte gillade pirater och för att han hade hört från andra människor och i radion att pirater hamnade i alla slags problem. Istället hoppas Abdelwahab snart kunna komma tillbaka till skolan. Han hoppas att han en dag kan resa till ett land där man kan hitta arbete. Landet spelar ingen roll för honom så länge han får ett jobb och en inkomst.

Alis historia

När Ali var nio år gammal, blev han frånskild från sin familj. Han flyttade till Somalias huvudstad, Mogadishu, där han bodde tillsammans med sina vänner. Han polerade soldaternas skor och lärde sig engelska. Nu som 15-åring bestämde han sig för att

.....

lämna Somalia, som ständigt led av våld, torka och hungersnöd. Han ville till Norge eftersom han hade hört bra saker om Norge. Ali gav sej iväg tillsammans med en kompis, vars pappa betalade för pojkarnas resa.

Pojkarna reste på flaken av en pick-up 5 000 kilometer genom Etiopien, Sudan och Libyen. Resan varade i tre månader. Alis vän blev sjuk under resan och var tvungen att stanna i en liten by på vägen. Vid Libyens kust ville båtförarna ha mer pengar. Ali hade inte det, men de andra flyktingarna i smugglarnas hus hjälpte Ali att samla ihop pengarna, och en vecka senare kunde han ge sej iväg. Smugglarna hade sagt att båten var av bättre kvalitet, men båten visade sig vara en gammal gummibåt. Smugglarna körde den på natten mot den italienska kusten. På morgonen började gummibåten läcka. Människorna var rädda, men de lyckades ringa efter hjälp med en satellittelefon. Den italienska kustbevakningen kom för att rädda dem efter sex timmar. Alla överlevde.

Moulids historia

Moulid var bara fyra år gammal när det somaliska inbördeskriget började 1991. När Moulid var 10 år gammal dog hans pappa. Familjen flydde från striderna till Kenya. Under resan blev barnen separerade från sin mamma, men lyckligtvis klarade sig alla till ett flyktingläger där de hittade varandra igen.

Moulid deltog genast i proven för att ansöka till skolan. Han klarade provet och anmälde sej till skolan. Det finns få klassrum och de är små. Därför hålls Moulids klass lektioner på skolgården under ett träd. Under regnperioden, när det regnar kraftigt, ger trädet inte tillräckligt skydd och lektionerna kan inte hållas. Eleverna var tvungna att vänta tills regnperioden tog slut och marken torkade igen innan lektionerna kunde återupptas.

Många barn kan dock inte komma till skolan. De har inget att göra under dagen, och lockas lätt att gå med i brottslighet och ansluta sig till beväpnade styrkor.

Sahras historia

1993, när Sahra bara var tre år, bodde hennes familj i Mogadishu, Somalias huvudstad. Sahras storebror gick i skolan nära deras farbrors hem. En dag bröt stridigheter ut nära skolan. Storebrodern sökte sej till skydd hos sin farbror , men när stridigheterna tilltog måste hans farbrors familj lämna sitt hem. De tog

.....

naturligtvis också Sahras bror med sig och flydde med smugglare i ett litet lastplan till den kenyanska sidan. De åkte till Kenyas huvudstad, Nairobi, där de fick veta att Finland hade börjat bevilja asyl åt somalier. De ansökte om asyl och sex månader senare beviljades de det och de flög från Nairobi till Helsingfors.

När striderna fortsatte i Mogadishu, måste också Sahras familj till slut lämna sitt hem. De hade inte tid att ta något med sig. De körde till Kenya och bodde i Nairobi i några månader. De ansökte om att få komma till Finland genom familjeåterförening. Tillståndet beviljades och Sahras familj flög från Nairobi till Helsingfors. Först bosatte de sig i Lojo, och efter att ha fått en lägenhet, kunde också Sahras bror återvända till sin egen familj.

Ahmeds historia

Ahmed kom med sin familj till ett flyktingläger i Kenya, Somalias grannland, då han var åtta år gammal. Ahmed fick börja i skolan direkt och han var en av de bästa på sin klass under hela skolgången. Familjen skulle stanna i Kenya bara en kort tid, men nu, mer än 10 år senare, bor de fortfarande i samma flyktingläger. När Ahmed fick sin examen från skolan ville han börja på universitet. Det visade sig dock att han inte kunde studera vid ett kenyanskt universitet som flykting. Ahmed blev mycket besviken och funderade på att åka utomlands. Men han ville ändå stanna kvar för att hjälpa de andra flyktingarna och han fick jobb på lägret där han söker efter de mest missgynnade människorna varje dag. Arbetet är tungt och arbetsdagarna är långa. Ahmed får också bara hälften av den lön som hans kenyanska medarbetare får, vilket Ahmed tycker är orättvist.